

VALLAKAJA

LAEVA VALLA INFOLEHT

Nr 89 / jaanuar 2014

„LAEVA
VALLAVOLIKOGUS“

„LAEVA
VALLAVALITSUSES“

„KÜSITAKSE VALLAKODANIKE
ARVAMUST“

„PÕLLUMAJANDUSMAADELE
SAAB HAKATA TAAS
TOETUSÕIGUST TAOTLEMA“

„MAAELU, PÕLLU- JA
KALAMAJANDUSE
KOGUMIK“

„KIK TAOTLUSVOOR“

„KOOLIPERE TEGEMISTEST“

„LAEVALASED LAIAS
MAAILMAS“

„ÜRITUSED JA
TEADAANDED“

Hea vallarahvas!

Alanud on uus aasta ja talvigi on hakanud oma õiget palet näitama. Praegu on just õige aeg mõlgutada mõtteid saabunud uue aasta tegemiste üle.

Kindlasti jättis soe ja vihmane aasta lõpp jälje meie vallasisestele kruusateedele, kuigi aasta viimastel päevadel sai lumelükkamise raha eest väga halbadele teelõikudele mõned koormad killustikku veetud. Eks kevadel on näha, millised teelõigud veel parandamist vajavad.

Oluliseks oleme pidanud sellel aastal valla heakorda parandada. Kuigi on siin takistuseks eraisikutele kuuluvad lagunevad hooned nii Laeva külas kui ka vallas. Oleme läbirääkimiste teel aru saanud, et omanikud ei ole huvitatud nende korrastamisest ja seetõttu püüame leida teid ja vahendeid nende lammutamiseks või korrastamiseks. Samuti oleme mõelnud Laeva küla haljastuse parendamisele. Eelkõige pean siin silmas kaupluseesist platsi.

Eelmise aasta viimastel päevadel saime hea sõnumi selle kohta, et KIK-ist rahastatakse meie projekti Laeva paisu kalapääsu rajamiseks. Selle käigus asendatakse praegune tamm karestikuga. Korrastatud saavad ka jõe kaldad. Valla raha eest rajame paisule ka kauaoodatud ujumiskoha.

Samuti on eelmisel aastal rahastatud projekt Laeva vanajõe, ehk Karisto oja taastamine selliselt, et jõgi hakkaks voolama Emajõkke oma esialgset sängi pidi. Neid töid alustatakse samuti sellel aastal. Loodan, et need projektid loovad soodsad tingimused ka ülejäänud jõe ja paisjärve korrastamiseks rahade taotlemisel.

Foto: Heinrich Lukk

Laeva jõe taastatav alamjooks. Foto Heinrich Lukk

Laeva vanajõe taastamise projekti asukoht.

Kuna eelarve on veel kinnitamata, siis ei saa täna kõiki konkreetseid tegemisi ette lugeda, aga niipalju võin küll mainida, et sotsiaaltoetuste poolele on pööratud senisest suuremat tähelepanu. Täpsemat informatsiooni eelarve kohta saan anda peale selle kinnitamist. Teostamist vajavaid projekte ja mõtteid on mitmeid, millised rahastatud saavad selgub hiljem.

Kindlalt on otsustatud ka avatud noortekeskuse tegevuse alustamisega. Lehe ilmumise ajaks on selgunud ka konkursi teel valitud noortekeskuse juhataja. Jõudu ja tahtmist talle noortega tegelemisel.

Kui enne artikli lõpetamist veel eelmisele aastale tagasi vaadata, siis julgen märkida, et valla allasutused- raamatukogu, lasteaed ja kool toimetasid tublilt. Muidugi oli nende aastalõpu sündmusteks jõulupeod, mis jäid meeldivalt meelde kõigile külastaja-

tele. Eriti hea meel on Laeva kultuurimaja tegemistest. Mõne kuuga on uus juhataja suutnud maja elama panna ja rõõm on näha, et pea igal päeval on majas tegevus ja tuled säravad.

Soovin kõigile jätkuvat toimekust uuel aastal ja olgu see aasta ikka parem kui eelmine!

Kalev Kurs

Vallavanem

LAEVA VOLIKOGUS

Vallavolikogu 26. novembri 2013. a istungil:

- valiti vallavanemaks Kalev Kurs;
- kinnitati vallavalitsuse liikmeteks Kalev Kurs, Maire Jõgi, Reliia Käro, Kaimo Puniste, Ulvi Viilvere;
- määrati Laeva Vallavolikogu alatiste komisjonide tegevusvaldkonnad;
- valiti revisjonikomisjoni aseesimeheks Ago Vooremäe, majanduskomisjoni aseesimeheks Elviire Villa, haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimeheks Merike Veemaa ja vallakodanikukomisjoni aseesimeheks Jüri Koster;
- valiti revisjonikomisjoni liikmeks Külli Suvi;
- kinnitati majanduskomisjoni liikmeteks Tiina Maibach-Laugmaa, Enn Tumm, Veiko Märtn, Priit Raidvee, Ulvi Viilvere,
- haridus- ja kultuurikomisjoni liikmeteks kinnitati Maire Jõgi, Angela Männik, Nadežda Niklus, Merle Raiküla,
- vallakodanikukomisjoni liikmeteks kinnitati Kalev Kurs, Juta Mäesepp, Merike Veemaa.
- nimetati esindajaks Tartumaa Omavalitsuste Liidu Omavalitsuste Päevale Kaido Põdersoo ja asendusliikmeks nimetati Ago Vooremäe.
- nimetati Laeva valla esindajateks Eesti Maaomavalitsuste Liidu Maapäevale Kaido Põdersoo ja Kalev Kurs ning esindajate asendusliikmeteks Ago Vooremäe ja Kaimo Puniste.

- määrati Kärevere külas asuva Koosa tee 10 katastriüksuse jagamise käigus tekkivate katastriüksute sihtotstarbed.

- võeti vastu määrus "Laeva valla arengukava aastateks 2012-2025 muutmine ja uue redaktsiooni kinnitamine";

- võeti vastu määrus "Laeva valla eelarvestrateegia aastateks 2014-2017";

- otsustati asutada Laeva Vallavalitsuse hallatav asutus Laeva valla Avatud Noortekeskus;

- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Vallavolikogu 17. detsembri 2013. a istungil:

- võeti vastu määrus "Laeva valla 2013.a III lisa-eelarve vastuvõtmine";

- võeti vastu määrus "Laeva Vallavolikogu 29.11.2011 määruse nr 49 "Sotsiaaltoetuste maksmise kord" muutmine";

- toimus Laeva valla 2014. a eelarve I lugemine ja avalikustamisele suunamine;

- võeti vastu määrus "Laeva valla Avatud Noortekeskuse põhimääruse kinnitamine";

- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Juta Mäesepp

volikogu metoodik

LAEVA VALLAVALITSUSES

Laeva Vallavalitsuses novembris ja detsembris vastu võetud otsused

07. novembri istungil otsustati:

- osutada koduteenust,

- väljastada kasutusluba Pilpa tee 12 maaüksusel asuvale imbväljakule,

- määrata projekteerimistingimused Arkadi kinnistule ehitatavale suvemajale,
- erastada maad ostueesõigusega,
- määrata Koosa tee 10 katastriüksuse jagamisel maa katastriüksuste koha-aadressideks Koosa tee 10 ja Koosa tee 10a.

15. novembri istungil otsustati:

- osutada koduteenust.

20. novembri istungil otsustati:

- lõpetada koduteenuse osutamine,
- kooskõlastada Olli kinnistule rajatava puurkaevu asukoht,
- määrata projekteerimistingimused Kooli kinnistul asuva laut-küüni rekonstrueerimiseks.

04. detsembri istungil otsustati:

- lõpetada koduteenuse osutamine,
- kinnitada vallavalitsuse liikmete personaalne tööjaotus,
- määrata Tartumaa Omavalitsuste liidu juhatuse liikme asendajaks Kaimo Puniste,
- väljastada kirjalik nõusolek Laane maaüksusele septiku ja imbväljaku rajamiseks.

19. detsembri istungil otsustati:

- hüvitada esitatud taotlusest lähtuvalt valla õpilase huvitegevuse kulud,

- maksta toetust,
- anda üürile munitsipaaleluruum Siniküla tee 11–4,
- väljastada kirjalik nõusolek Koosa tee 11 kinnistul asuva elamu küttesüsteemi muutmiseks,
- väljastada ehitusluba Alma kinnistule toorpiimamahutite aluse rajamiseks,
- määrata riiklik sünnitoetus ja peretoetused,
- teha alaeelarve sisesed muudatused,
- kinnitada õpilaskoha ja lasteaiakoha maksumus Laeva valla haridusasutustes 2014. aastaks.

31. detsembri istungil otsustati:

- maksta toetust,
- pikendada munitsipaaleluruumi üürilepingut,
- lõpetada munitsipaaleluruumi üürileping,
- lülitada eelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud tulu,
- kinnitada enne 2014. aasta eelarve vastuvõtmist väljaminekute tegemiseks vajaliku eelarve jaotuse ja väljaminekute lubatud suuruseks igas kuus 1/12 2013. aasta eelarve vastavatest väljaminekutest,
- teha alaeelarve sisesed muudatused,
- määrata Karolaane katastriüksuse jagamisel maa katastriüksuste koha-aadressideks Karolaane, Karometsa ja Kärölaane.

*Helen Mägi
vallasekretär*

KÜSITAKSE VALLAKODANIKE ARVAMUST

Hea vallakodanik!

Laeva vallavalitsus ootab taas kõigi valla elanike, asutuste ja organisatsioonide **ettepanekuid tunnustamist väärivate vallakodanike kohta**. Soovime tunnustada inimesi, kes on kaasa aidanud valla arengule, siinse elukeskkonna kvaliteedile, majandusele, kultuurile ja inimeste heaolule.

Austusavaldus toimub 24. veebruaril kell 15:00 Laeva Kultuurimaja saalis Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulikul kontserdil.

Ettepanekuid ootame 14. veebruariks e-kirjaga aadressile laeva@laeva.ee või vallavalitsuse postkasti.

Laeva vallavalitsus

Hea vallaelanik!

Laeva vallakodaniku komisjon kutsub Sind üles avaldama arvamust Väänikvere tee 7 (punane maja) edasise kasutuse kohta! Oodatud on kõik ideed!

Mõtted ja ettepanekud saada palun e-kirjaga aadressile karmen.kukk.001@gmail.com või too vallavalitsuse postkasti. Ideed saata hiljemalt 10. veebruariks 2014.

*Karmen Kukk
Laeva vallavolikogu vallakodaniku
komisjoni esimees*

PÕLLUMAJANDUSMAADELE SAAB HAKATA TAAS TOETUSÕIGUST TAOTLEMA

Alates 2014. aastast saab taas registreerida heas põllumajanduslikus korras põllumajandusmaid, et nende eest oleks võimalik taotleda pindalatoetusi. Juba registreeritud maade puhul ei muutu midagi.

Senise korra järgi sai pindalatoetusi taotleda vaid nende põllumajandusmaade eest, mis olid 30. juuni 2003 seisuga kantud Põllumajanduse ja Registreerimise Ameti (PRIA) põllumassiivide registrisse. Eelmise aasta detsembris Euroopa Parlamendi ja Nõukogu poolt vastuvõetud määrusega tehti muudatused 2014. aastal rakendatavate põllumajandustoetuste kohta, sealhulgas lõpetati võrdlusaasta arvestamine ja edaspidi saab kanda heas põllumajanduslikus korras olevat põllumajandusmaad registrisse jooksvalt. Küll peab maa olema pindalatoetuste taotlemiseks kantud registrisse õigeaegselt, enne taotluse esitamist.

„Nüüdsest on võimalik võtta arvele ja seejärel taotleda pindalatoetusi kõigi heas põllumajanduslikus korras olevate maade eest,“ ütles põllumajandusminister **Helir-Valdor Seeder**. „See teeb maaomanike kohtlemise märksa võrdsemaks ja soosib ka vahepealsetel aastatel võssakasvanud maade ülesharimist.“

2014. aastal pindalatoetuste taotlemiseks oleks soovitatav **uued maad registreerida 1. aprilliks**, et taotlusperioodil PRIA töökoormust vähendada. Juba registreeritud põllumajandusmaade toetusõiguse nõuetes ei muutu midagi. Lisainfo PRIA veebilehelt www.pria.ee.

Teate edastas

Kristo Mäe
Põllumajandusministeerium
avalike suhete osakond

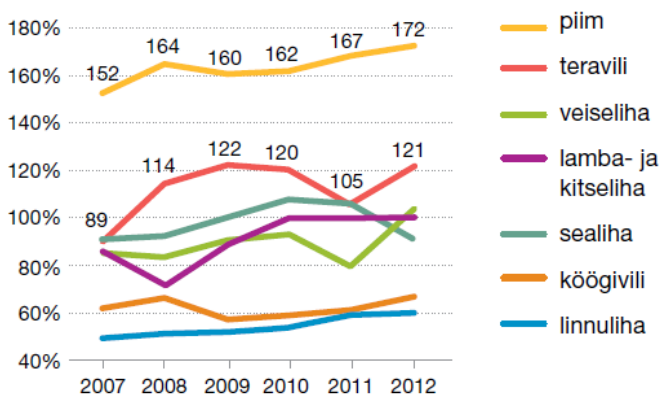
MAAELU, PÕLLU- JA KALAMAJANDUSE KOGUMIK

Põllumajandusministeerium avaldas statistika-kogumiku, mis annab põhjaliku arvulise ülevaate Eesti toiduainetööstusest, põllu-, maa- ja kalamajandusest.

Väljavõte kogumikust:

Toiduainete tootmine

Isevarustamise tase Eestis aastatel 2007–2012 (%)

Allikas: Põllumajandusministeerium

Statistikakogumik „Toit, põllumajandus, maaelu, kalamajandus faktides 2013“ teeb ülevaate toiduain-

nete tootmisest, põllu-, maa- ja kalamajandusest Eestis perioodil 2007-2012 (käesolev Euroopa Liidu rahastamisperiood).

Kogumiku andmetest selgub muuhulgas, et:
- Eesti maaettevõtete tööhõive on püsinud viimastel aastatel stabiilne ja tööpuudus mõnevõrra vähenenud
- Eesti maaettevõtete arv on järjekindlalt suurenenud
- Aastatel 2007-2012 on kasutatav põllumajandusmaa Eestis pidevalt suurenenud

Kogumiku koostamisel on kasutatud Statistikaameti, Põllumajandusministeeriumi, Põllumajanduse Registreerimise ja Informatsiooni Ameti (PRIA), Veterinaar- ja Toiduameti ning teiste asutuste andmeid. Kogumiku toimetaja on Merike Koov.

Kogumiku eestikeelse versiooni saab tasuta alla laadida <http://goo.gl/Tr4Ssd> ja ingliskeelse <http://goo.gl/StBEvM>.

Teate edastas

Kristo Mäe
Põllumajandusministeerium
avalike suhete osakond

KIK TAOTLUSVOOR

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) avas käesoleva aasta esimese taotlusvooru keskkonnaprogrammist toetuste taotlemiseks. Taotlemine käib läbi elektroonilise infosüsteemi KIKAS ning taotluste esitamise tähtaeg on 17. veebruar 2014.

Keskkonnatasudest Eesti riigieelarvesse laekuv raha investeeritakse KIKi keskkonnaprogrammi kaudu kümnesse valdkonda: kalandus, veemajandus, jäätmeäritlus, looduskaitse, metsandus, keskkonnakorraldus, merekeskkond, maapõu, atmosfääriõhu kaitse ja keskkonnateadlikkus. Iga KIKi suunatud euro peab kaasa tooma suurima võimaliku positiivse keskkonnamõju Eesti inimeste, terve elukeskkonna ja riigi ressursisäästliku arengu heaks

Täpsem info taotlemise võimaluste kohta <http://www.kik.ee/et/taotlejale/keskkonnaprogrammi> st. KIK on esindatud kõigis maakondades ning küsimuste tekkimisel tasub nõu pidada maakondlike esindajatega, kelle kontaktid leiab <http://www.kik.ee/et/kontaktid>

Lisainfo:

Elina Kink
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus
Kommunikatsioonijuht
Tel +372 5687 5797
Elina.kink@kik.ee

KOOLIPERE TEGEMISTEST

Laeva põhikooli peres on hetkel 61 õpilast. Kooliteed alustas sügisel 3 poissi ja tüdrukut. Esimest tööaastat töötavad meie koolis huvijuht Veronika Täpsi, kunsti- ja käsitöö-kodunduse õpetaja Aive Viidik ja eripedagoog Katrin Kisand.

Koolis toimub igapäevane õppetöö uue põhikooli riikliku õppekava nõudeid täites. Uue valikainena õpetame sellest õppeaastast lisaks karjääriõpetusele ka uurimistöo aluseid. Tunneme uhkust, et 50 % õpilastest õpib väga hästi ja hästi.

Õppe-kasvatustöös arvestame õpilaste individuaalsusega, arendades kõigi õpilaste õpi- ja sotsiaalseid oskusi. Olulisel kohal on väärtushinnangute kujundamine. Võimaldame huvitegevuse kaudu õpilastele olla tegus ja loov. Õpetame õpilasi mõistma kooli traditsioonide järjepidevust ja sidet kooli ajalooaga. Püüame laiendada tegevusvõimalusi õpilaste vaba aja sisukaks veetmiseks.

Tore, et uuel poolaastal on võimalus I-IV kl õpilastel tegeleda võimlemisega ja õppida rahvatantsu. Laste juhendajaks on Ülli Reimets. Võimlas toimuvad meie õpilastele lisaks spordiringide tegevusele kaks korda nädalas nüüd ka Taekwondo treeningud. Tööle on rakendatud ka teadusklubi, mida juhendab Annika Teska. Plokkflöödi ja kandlemänguhuvilisi juhendab Anneli Rebane.

Õppetöö kõrvalt on läbi viidud palju huvitavaid tegevusi. Traditsiooniliselt tähistame rahvakalendri tähtpäevi. Mardipäeva eel külastasid meid August

Pulsti Õpistust Janne Suits ja Tarmo Noormaa. See oli praktiline, õpilasi kaasav loeng-kontsert, mis tutvustas sügis-talviseid rahvakalendri tähtpäevi ning mardi- ja kadripäevaga seonduvaid traditsioone.

Koolis tegutseb nii noorema astme kui ka vanema astme näitering Veronika Täpsi juhendamisel. Jõulupeoks sai lavaküpsiks vahva etendus „Kange Kalevipoeg“.

Pärimuskultuuri aasta üritusena toimus õpilasesinduse juhtimisel terve päeva vältel stiilipäev, mille teemaks oli „Rahvariided ja rahvuslikud mustrid“. Osavõtjaid oli pea igast klassist. Õpilasesinduse liikmed demonstreerisid huvijuhi tutvustamisel erinevate kihelkondade riideid.

Jõuluveerandi viimane koolipäev sisustati õppekursiooniga. Õppetöö toimus hoopiski Rakvere linnuses. Lossis ootasid lapsi päkapikud ja võlurid. Vaadati etendust „Vahva Rätsep“ ja meisterdati mesilasvahast küünlaid ning kaunistati jõulumemmega piparkooke. Julgemad külastasid ka kummituste koobast. Kohal oli ka jõuluvana ja linnuse kits ennustas uut aastat. Rõõmu ja lusti jätkus kõigile.

Käimas on kolmas-kõige pikema perioodiga õppeveerand. Sel perioodil toimub osavõtt piirkondlikest olümpiaadidest ja konkurssidest. Koolis tähistame veel koos Eesti Vabariigi aastapäeva, sõbrapäeva, emakeelepäeva, vastlapäeva. Sisustame põneva poisite nädala ja tüdrukute nädala.

Meie põhieesmärgiks on koos teiega, armsad vanemad, kasvatada ja arendada teie last vastavalt just tema individuaalsetele võimetele ning seeläbi koostöös saavutada ka parim tulemus. Tulemas on lahtiste uste päev ja lastevanemate koosolek, millele ootame rohket osavõttu. Jälgige teateid e-kooli kaudu.

Kooli tegemistest saad lugeda põhjalikumalt meie „Koolikajast“ aadressil: <http://www.laeva.edu.ee/>

Nadežda Niklus
Laeva Põhikooli direktor

LAEVALASED LAIAS MAAILMAS

Jätkub eelmises numbris alanud lugu ...

Ise käin Eestis kord aastas ja minul pole kordagi koduigatsust peale tulnud. Olen suht paikne inimene ja mulle ei meeldi asjade pakkimine, et nendega jälle kuhugi minna. Olen oma elu siin üles ehitanud täiesti nullist ja kõik, mis mul vaja on, olen ma endale siin suutnud soetada. Siinne kliima on ka justkui minule loodud - ei liialt palav, ei liialt külm ja sellepärast sätin oma koduskäigud ka sügisesse, et liigset kuumust vältida. Lund siin enamasti ei ole ja kui on, siis vaid mõned päevad, kuid seepärast on neil päevil täielik kaos. Kui ikka on tugev lumesadu või lumi maas, tööle minema ei pea. Selle eest mingeid meetmeid kasutusele ei võeta. Esmatähtis on enda ohutus, sest suvekummidega lumistel teedel sõita on sama mis 50 % tõenäosusega oma surmaotsusele alla kirjutamine. Olen ka ise paaril

korral „allkirja“ andnud, kuna kohusetunne oli suurem kui ohutus. Korralikku lund käisime aga nautimas märtsis Andorras, kus sai esmakordselt elus tehtud tutvust mäesuusatamisega. Elamused missugused!

KAUNIMAD PAIGAD MIDA KÜLASTANUD OLEN

Croagh Patricku mägi. Mägi on saanud nime siinse pühaku Patricku järgi, kes veetis mäe otsas 40 päeva ja selle ajaga ajas riigist välja kõik ussid ja demonid. Juba väga vana traditsioon on kord aastas, juulikuu viimasel pühapäeval (tuntakse kui „Reek Sunday“), teha palverännak selle mäe tippu. See on kõrguselt kolmas mägi Iirimaa ja kõrgeim mägi Mayo maakonnas (764 m). Sellel päeval tulevad seda palverännakut tegema inimesed üle maailma. Igal aastal võtab sellest üritusest osa

umbes 30000 palverändurit. Aastas võtab selle teekonna ette umbes miljon inimest.

Rada Patricku mäele

Nii otsustasime ka meie selle teekonna ette võtta just juulikuu viimasel pühapäeval. Kui umbes pool mäest on enam vähem läbitav, siis viimane pool on ikka peaaegu lausa sirgelt mööda lahtisi, jalge alla veerevaid kive üles minek. Eriti ohtlikuks teeb selle see, et arvestades mäe kõrgust, jääb mäe viimane kolmandik enamasti pilvedesse, kus sajab ja temperatuur on madalam ja kivid on märjad, libedad ja veerevad. Mööda mäe nõlvasid oli mitmes kohas väljas ka kiirabi brigaadid ja nii mõnigi toodi sealt alla kandraamil. Mäe tipus oli aga selle pühaku Patricku viimane puhkepaik ja kabel, mille ehitas kohalik mees mäe otsast korjatud kividest aastal 1905.

Loo autor Patricku haul

Kes teadsid traditsioone, need käisid tippu jõudes 7 tiiru ümber haua, lausudes teatud sõnu. See oli nii

püha paik, et kes selle retke läbi tegid, said terveks. Mina neid traditsioone enne ei teadnud, aga pean ütleva, et märkamatuult sain minagi ühest tervisehäädast lahti. Kui üles läksin toetatud põlvega, siis vaid loetud päevad hiljem oli põlvevalu kui peoga pühitud ja siiani pole enam mingeid probleeme esinenud. Nägime ise, kuidas seda teekonda läbisid väga vanad ätid, üks isegi kahe kepigaga, keda pidevalt tagant tõugati, üks noor tütarlaps aga põhimõtteliselt viidi üles kahe inimese vahel, kuna tema ei saanud käia. See on kristlaste ja katoliiklaste püha üritus, kus osad palverändurid läbisid selle teekonna paljajalu või põlvili. See oli täiesti uskumatu vaatepilt, aga nii see oli. Mägi võttis ikka nii võhmale, et 10 sammu liikumist ja siis jälle puhkad. Läbitav tee üles on 7 km, kuid selleks kulus 2,5 tundi. Allatulek võttis teised 2,5 tundi, peale mida olid jalalihased täiesti läbi, sest allatulek oli isegi ohtlikum kui ülesminek. Liikumist raskendas ka see, et rahvast oli äärmiselt palju ja rada kohati väga kitsas. Liiklus oli aga kahepoolne, kes tulid juba alla, kes aga läksid üles. Arvan, et see on üks Iirimaa tähtsamaid traditsioone, mida võiks ette võtta igaüks, kes Iirimaaale satub või kes siin juba on, olenemata kuust või kuupäevast.

Wicklow Jail. See on realselt tegutsenud vangla Wicklowi linnas, mis nüüdseks on kujundatud muuseumiks. Vangla ehitati 1702. a. Vanglas ei eraldatud mehi naistest ega lastest ja nii hoiti neid koos ühes ruumis, kuni 100 inimest ühes kambris, kus oli võimalik vaid püsti endid ära mahutada. Avalik Wc oli ühes kambri nurgas mida koristati vastavalt nii, kuidas vangid ennast üleval pidasid - kas kord nädalas või üle päeva. See oli kõige kehvemas olukorras vangla, kus oli väga niiske ja see rikkus nii tervist kui ehitist.

Tallamisratas

Peale teistkordset renoveerimist 1843 suurendati vanglat veelgi ja nüüd oli seal 77 kambrit, 6 päevaruumi, 4 hoovi, tallamisratas (see oli vangidele füüsilise koormuse rakendamiseks ja karistuseks).

Veel oli söökla, haigla, kabel, ja pesumaja. Kokku hoiti vanglas 780 vangi. Kogu vanglasisest meeleolu aitavad luua giidid, kes on riietatud selleaegsesse riietusse ja jutustavad analoogsel tämbril nagu see vanglaametniku puhul kohane oli, ja vangla piinatud elanikud- ehk vahakujud kambrites.

Kurnatud vange kujutavad vahakujud

Nende kurnatusest ja meeleolust andsid selge ülevaate nende ohked, hääletsused ja jutt. Kambrisse sisenedes hakkas see õnnetu vang sinuga rääkima oma saatusest.

Nii nagu eestlased küüditati Siberisse, saadeti siinsed vangid Austraaliasse. Teekond merel Austraaliasse kestis 3-7 kuud. Paljud surid sel ajal, kuid sündis ka uusi lapsi. Austraalia on siiani Iirlaste lemmikpaik, kuhu siirdutakse tööle ja elama. Vangla suleti 1924. a.

Belfast ja Titanic centre. See on kuuekorruseline kompleks, kus saab väga täpse ülevaate laeva ehitusest ja sellest, milline ta hiljem välja nägi; millised olid kajutid erinevate klassi ja seisustes inimestele, mida ja kui palju reisile minnes kaasa võeti ja ka muud Belfasti ajalugu. Kes veel ei tea, siis Titanicut ehitas kokku 15000 meest ja aega selleks kulus 26 kuud. Belfast ise jättis aga küllaltki sünge mulje oma püssikuulidest augustatud majade seinte ja siiani eksisteeriva protestantide linnaosaga, mis oli ümbritsetud kõrge lukustatava taraga. Mässe ja ülesastumisi toimub seal siiani.

Titanic centre

Cliff of Moher – kõrgeim punkt, mis on 214 m ja kulgeb mööda Atlandi Ookeani rannikut 8 km ulatuses. On üks külastatavamaid atraktsioone Iirimaal. Seal on tehtud ka „Harry Potteri“ filmi jaoks võtteid. Atraktsioon on kantud Seitsme Maailma Ime hulka 2010. aastal.

Cliff or Moher

Veel üheks väga põnevaks kohaks on „Magic Road“. See on koht, kus vesi voolab ülespoole ja väljasuretatud mootoriga auto hakkab liikuma üles mäkke.

Dunmore caves (koopad) – vanus üle 300 mil. aasta. Aastal 928 toimus seal suurim Viikingite massimõrv, kus koobastesse varjunud rohkem kui 1000 inimest hävitati suitsuvinguga. 1973. a. leiti sealt 44 inimese kondid, mis kuulusid enamasti naistele, lastele ja vanuritele. 2000. a. alguses leidis sealne tuuri giid aga ümbrust puhastades viikingite aegseid münte ja hõbenööpe ning rinnamärke, peale mida need koopad suleti mõneks ajaks

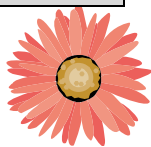
arheoloogilisteks uuringuteks. Nüüdseks on koopad taas avatud.

Peale ilusa maastiku on Irimaal palju huvitavaid kohti ja vaadata on tõesti palju.

ÕNNITLEME

JAANUAR

6. jaanuar Elli Jõemets 82

VEEBRUAR

02. veebruar Õie Kraav 87

19. veebruar Hilla Pung 91

27. veebruar Helga Kartsamaa 90

Õnnitleme jaanuari ja veebruari juubilarid ning eakaid sünnipäevalapsi!

Õnnitlusteminutid Pereraudios
kell 8.30

lainepikkusel 89,0 MHz.

UUED VALLAKODANIKUD

DETSEMBER

02.12.2013 Robin Savolainen

Õnnitleme vanemaid!

Laeva rahvast tervitades

Ülle Meekler
Endine laevakas

INFO / TEADAANDED

Üritused Laeva Kultuurimajas

VEEBRUAR

14. veebruar Sõbrapäev Kultuurimajas.

Kell 16:00 muusikaline töötuba lastele ja noortele „Muusika on mäng helidega“

17:00- 21:00 Sõbrapäeva disko. Pane selga punast värvi riided ja tule koos sõbraga mängima ja tantsuma.

24. veebruar kell 15:00 Laeva Kultuurimaja saalis Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulik kontsert.

Laeva Kultuurimaja lahtiolekuajad:

E- R 09:00- 16.30

Täpsem info:

E-kiri: kultuur@laeva.ee

Tel: 53090578

Karin Küttis

Laeva Kultuurimaja juhataja

Kultuurimajas tegutsevad ringid:

	Ring	Kellaeg	Asukoht	Juhendaja
Teisipäev	Kunstiring 1-4 klassi lastele	14:00-15:00	Laeva Kultuurimaja seltsingutuba	Karin
	Estraaditantsu ring. Erinevat stiili seltskonna tantsude tantsimine.	18:00-20:00	Laeva Kultuurimaja saal	Merli
Kolmapäev	Beebiring	16:00-17:00	Laeva Kultuurimaja kaminatuba	Merli
	Käsitööring täiskasvanutele ja noortele. Kangastelgedel kudumine ja palju muud põnevat.	18:00-20:00	Laeva Kultuurimaja seltsingutuba	Merli
	Rahvatants	17:00-19:00	Laeva Kultuurimaja saal	Merike
Neljapäev	Näitering			Virve Tel: 55607660
Reede	Noorte Showtants	16:00-18:00	Laeva Kultuurimaja saal	Cätriin

POLITSEI

2013.a. novembrikuul tabati Laeva vallas 23 mootorsõiduki juhti, kes ületasid lubatud sõidukiirust; 1 joores mootorsõiduki juht; 1 lubadeta juht; 1 ülekaalulise veoki juht ja 1 jalgrattur, kelle rattal puudusid pimedal ajal ees valge ja taga punane valgusti.

2013.a. detsembrikuul tabati Laeva vallas 7 mootorsõiduki juhti, kes ületasid lubatud sõidukiirust; 1 mootorsõiduki juht, kes ei kasutanud turvavarustust; 1 joores ja lubadeta mootorsõiduki juht; 1 lubadeta mootorsõiduki juht; 2 veokijuhti, kes rikkusid töö- ja puhkeaja nõudeid; 2 helkurita jalakäijat.

Kalev Vent
ülemkonstaabel

MÄLESTAME

TASO MEOMA
23.10.1933 - 05.01.2014

ELFRIEDE PAAP
03.09.1922 - 20.01.2014

HEINRICH MAIBACH
13.07.1929 - 20.01.2014

NIKOLAI HAUG
24.08.1928 - 28.01.2014

muusika on mäng helidega

Laeva Kultuurimajas toimub **14. veebruaril kell 16.00** muusikaline kontsert-õpituba noortele „**Muusika on mäng helidega.**” Tutvustame erinevaid pille ning vanemat ja uuemat muusikat. Näitame, kuidas käepärastest vahenditest ise pille valmistada ning musitseerime üheskoos nendega. Õpituba viivad läbi ansamblid Sirgutii, Valendik ja sõbrad.

Kel võimalik, võtku oma pilli kaasa!

Õpituba toetab Tartumaa Arenduseltsi ja Tartumaa Noortekogu koostööprogramm Tartumaa Noortefond „Noortelt noortele.”

**Kontakt: Anti Lillak, tel. 55 40 988;
e-mail anti.lillak@gmail.com**

Raieõiguste ja
metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee,

www.renlog.ee

UUSKASUTUSKESKUS

Tartus avas sügisel ukseid sotsiaalne ettevõtte Uuskasutuskeskus, mille eesmärk on saata asjad ringlusesse muuta uus- ja taaskasutamise lihtsasti kättesaadavaks kõikidele Eesti inimestele. Mis on uuskasutus? Uuskasutus on asjade korduvkasutamine või kasutatud asjadele uue väärtuse ja kasutuseesmärgi andmine. Kui taaskasutuse puhul peetakse eelkõige silmas pakendite, paberi ja muude esemete ümbertöötlemist toormaterjaliks, siis uuskasutuse eesmärk on asja kasutusaja pikendamine või tema väärtuse suurendamine.

Uuskasutuskeskus tegeleb uuskasutuse edendamisega eelkõige kahel viisil: suunab puhtad ja kasutuskõlblikud asjad uuesti ringlusesse ning otsib võimalusi, et vanale asja uus elu anda.

Uuskasutuskeskusesse saab annetada oma seisma jäänud, kuid siiski veel kasutuskõlblikud, puhtad ja terved majapidamisesemed nagu mööbel, kodutehnika, riided, raamatud, nõud, mänguasjad jne. Neid asju saavad inimesed ka soodsa hinna eest ostma tulla.

Teistest kasutatud asjadega kauplevatest poodidest eristab Uuskasutuskeskust see, et ringlusesse saadetav kaup pärineb ainult Eesti inimestelt, neid ei tooda mujalt sisse.

Uuskasutuskeskuse kauplustes realiseeritakse müügi kaudu umbes 20-30 protsenti annetatud asjadest, ülejäänud annetatakse kas koostööpartnerite kaudu abivajajatele, või pakutakse materjaliks käsitöölisele ja teatritele. Täielikult isemajandava MTÜ-na peab Uuskasutuskeskus end müügist saadud tuludega ülal ning kasutab kasumi uute kaupluste avamiseks Eestis, ikka selleks, et kõikidel inimestel oleks võimalus oma liigne asi ära anda ning ka teise ringi asju osta. Nüüd on ka Tartumaa elanikel see võimalus olemas.

Kord kuus on Tartu Uuskasutuskeskuses sooduspäevad, kus kõik riided, jalanõud ja kotid maksavad 1 euro ja mööbel, mänguasjad, raamatud ning tehnika on poole võrra alla hinnatud. Ikka selleks, et võimalikult palju asju leiaks tee uude kodusse. Vaata lähemalt www.uuskasutus.ee

Tartumets
ostab
metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.
Tel 5557 7007.
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

PUURKAEVUMEISTRID
Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute, süvaveepumpade müük ja paigaldus.
Lisainfo 5021279 (Sven) / 5269604 (Ardo)
www.puurkaevumeistrid.ee

“Vallakaja” väljaandja:

Laeva Vallavalitsus ja Volikogu.

Väänikvere tee 8, Laeva küla, Laeva vald, 60608 Tartumaa. Faks 7 498 348.

Toimetas: Virve Tamm/Ülli Reimets, tel 7 301 792,

e-mail: vallakaja@laeva.ee

Trükkinud Tarmest OÜ